

Predicatie
uitgesproken door **ds. P.J. Dorsman**
op Nieuwjaarsmorgen
te Staphorst
1979

Zingen: Psalm 123:1

Lezen : Psalm 121, 122, 123

Gebed

Zingen: Psalm 84:3, 6

Het Woord des Heeren, ter overdenking, vindt uw aandacht in het boek van Job, daarvan het 16^e hoofdstuk, het 22^e vers, waar Gods Woord aldus luidt:

“Want weinige jaren in getal zullen er nog aankomen, en ik zal het pad heengaan waardoor ik niet zal wederkeren.”

We zijn tezamen op reis. Inzonderheid worden wij daaraan herinnerd bij de aanvang van een nieuwe jaarkring, waar de jaren wisselen en heensnellen. Maar waarin de reis naar de eeuwigheid op gaat korten en waarin we dichter genaderd zijn aan de poorten der eeuwigheid. Waar we nog mogen zijn de toonbeelden van Gods lankmoedigheid en taai geduld, waar God nog geeft de tijd der genade en de tijd der bekering, waar God nog gespaard heeft tot in dit ogenblik. Hoevelen zullen vóór de wisseling des jaars nog voor de rechterstoel Gods zijn gedagvaard, en hoevelen zullen alweer in dit zo pas aangevangen jaar het tijdelijke met het eeuwige hebben verwisseld, voor wie een nieuw jaar geen jáár meer was, maar slechts enkele ogenblikken. Wat is het dan voor ieder mens, jong en oud, noodzakelijk, op reis naar Gods rechterstoel, om vernieuwd van hart te worden; niet maar wat veranderd, want veranderde mensen zijn er nog wel, maar veranderde mensen komen uiteindelijk eeuwig om. Maar vernieuwd te worden, bij God vandaan, in waarachtige bekering des harten.

Want ach, er wordt wat gewenst. En wat wenst een mens zijn naaste? Wel, alleen zijn ondergang en zijn eeuwig verderf; iets anders zoekt hij niet voor zijn naaste. Want hij zoekt voor zichzelf alleen het verderf, en wat zal hij dan voor zijn naaste zoeken? Dan ziet hij voor zijn naaste het voornaamste liggen in al hetgeen wat vergankelijk is, wat ijdel is, wat van voorbijgaande aard is, wat uiteindelijk niets is dan ijdelheid der ijdelheden. Maar één ding is nodig. En op dat ene nodige komt het voor ieder mens maar op aan. Dat kan geen uitstel lijden! Want een mens is altijd aan het uitstellen; en een mens denkt, als hij een nieuwe

jaarkring is ingegaan, dat hij een onafzienbare weg voor zich heeft: driehonderdvijfenzestig dagen; welk een weg zonder einde. Maar van die eerste dag is er alreeds een deel weggeleden in de stroom der eeuwigheid, om niet meer terug te keren dan in het gericht Gods.

We horen het Job hier betuigen: “weinige jaren in getal zullen er nog aankomen.” Stelt het u niet voor, beeldt het uzelf niet in dat u nog lange tijd de tijd zult hebben: “weinige jaren”. Dat kan voor menigeen in ons midden zijn: weinige maanden, weinige dagen, weinige uren. Waar niemand de dag van zijn dood weet. Maar het ogenblik bij God bepaald, breekt aan. Weinige jaren; niemand weet de dag van zijn dood, en er is maar één schrede tussen ons en de dood.

Weinige jaren. Dan mocht een mens de tijd des levens wel kostelijk leren achten. Dat is de tijd waarover wij denken beschikking te kunnen hebben. Maar het is de tijd die God nog geeft en waarin Hij Zich vrijmaakt van het bloed van ieder menskind. Weinig jaren maar meer, en dan staat een mens voor de poort der eeuwigheid, en dan zal hij gaan dat pad waardoor hij niet zal wederkeren. Dat is het pad des doods, dat is de weg van het sterven, waarin geen terugkeren mogelijk zal zijn; waar er geen terug meer is uit de eeuwigheid naar de tijd. In het graf is geen verzinning meer, en het geldt: “Waar de boom gevallen is, daar zal hij wezen, hetzij naar het noorden, hetzij naar het zuiden.”

Een mens gelooft van dat alles niets, want hij heeft nog volop de tijd. Maar die tijd kan zo schielijk ten einde zijn; dan staat hij aan het einde van de tijd. Dan zal een mens de bepalingen die God hem gemaakt heeft, geen moment overgaan en overschrijden. Het komt er voor ieder persoonlijk maar op aan wáár hij heenreist, want langs dát pad zal ieder mens gaan, niemand uitgezonderd, er zal niemand aan de pijlen van de dood ontkomen; in die strijd is geen geweer. En God oordeelt rechtvaardiglijk.

Het is voor ieder mens een persóónlijke zaak; Job zegt: “waardoor ík niet zal wederkeren.” Dan is het beslist voor eeuwig en voor altoos. Als hij dan niet anders bewandeld heeft dan de paden der wereld, de paden der zonde, de paden der goddeloosheid, dan zal het zijn langs dát pad, naar eeuwige duisternis, om eeuwig te zondigen, maar dan geen vermaak meer te hebben in de zonde, maar het zal zijn een vuur van brandende hartstocht; immermeer doorzondigen, en alle vermaak uit de zonde weggenomen. Dan zal er geen verlossing en bevrijding meer mogelijk zijn. Dan zal het in eeuwigheid opklinken: “Te laat, om eigen schuld, had ik maar”, in eeuwig zelfverwijt. Waar het zal terugkeren en het tot hem zal klinken: Gedenk; ja, gedenk hoe God u gaf de tijd der bekering; gedenk hoe God u nawandelde met al Zijn bemoeienissen, waarschuwingen en vermaningen; gedenk hoe Hij u toeriep dat één ding nodig is. Maar ge hebt u bekommerd om vele dingen, en met dat alles waart ge zo bezig en zo druk bezet dat dat u helemaal in beslag nam. Maar nu houdt de tijd op. Dan kan geen mens zeggen: “Ik heb geen tijd gehad, en het heeft me aan roepstemmen ontbroken, en waarschuwingen heb ik niet gehad in mijn leven.” Want dan kan de Allerhoogste zeggen: “Wat heb ik meer aan Mijn wijngaard te doen, hetwelk Ik aan hem niet gedaan heb?”

Weinige jaren in getal zullen er nog aankomen. O, maakt uzelf dan niet wijs dat u het einde van deze jaarkring wel weer zult bereiken. Maar de mens leeft het uit: die dan leeft, die dan zorgt. Maar als het dan dit jaar uw sterfjaar zal zijn... En dat zal het zeker voor deze of gene wezen, onherroepelijk. Want u kunt de dood niet heenzenden, u kunt de dood niet weerhouden. En als dat ogenblik aanbreekt, als u langs dat pad zult gaan waardoor ge niet zult wederkeren, zal de Rechter van hemel en van aarde rechtvaardig oordelen; "God is Rechter, Die 't beslist." Als u dan niet anders gezocht hebt dan de wereld en uzelf en alles wat der ijdelheid onderworpen is, dan is het naar het Woord der waarheid, vreselijk te vallen in de handen van de levende God. Een mens is wat bezorgd over alles wat in de toekomst zou kunnen gebeuren. We gaan een donkere toekomst tegen, gelet op het rumoer der volkeren, gelet op de spanning in de wereld, gelet op de twistingen Gods, gelet op de vertrapping van Zijn ordinantiën en de vertreding van Zijn geboden. Dan kan het nooit goed gaan. Maar bedenkt het dan dat, als een mens met bange zorg kan vervuld zijn: "wat zullen we eten, of wat zullen wij drinken, of waarmee zullen we ons kleden", dat gij hebt ziel én lichaam; dat u een mens zijt, een gevallen Adamiet, en dat ge u wel moogt bekommeren om de vraag: "Mijn ziele, doorziet gij uw lot? Hoe zult gij rechtvaardig verschijnen voor God?" Om ook in die weg te leren verstaan en kennen de enige Toevlucht, de enige Schuilplaats, Die geldt voor de tijd en voor de eeuwigheid. Om dan ook in alle bange wereldweeën te mogen ervaren wat ge aan God zoudt mogen hebben en wat in die God verklaard ligt, waar Hij een volk heeft dat met Hem door de tijd en uit de tijd kan. Met die God kunnen ze het leven door en kunnen ze het leven uit. En over die God hebben ze nooit te klagen gehad, en met die God zijn ze nooit teleurgesteld, in die God hebben ze nooit een tegenvaller opgedaan; "Hij zal hun 't goede niet in nood onthouden, zelfs niet in den dood, die in oprechtheid voor Hem leven." Dan kan het op de Kerk aankomen: waar is dan de oprechtheid in het leven voor Hem? Dan moet wel schaamte hun aangezicht bedekken. En dan zal het ze kunnen aanvallen: hoe zal het vallen in die allesbeslissende ure, waarin zij gebracht zullen worden? Want dan hebben ze in zichzelf niets. Dat is een volk dat leert waarlijk geloven: weinige jaren, weinige ogenblikken, weinig tijd; God alleen is het bekend. Maar de tijd is kort: wat is een reeks van jaren ten opzichte van en in het licht van de eeuwigheid? Dat is maar een korte spanne tijds. Maar de tijd is ernstig, de tijd is voorbereidingstijd voor de eeuwigheid. En de korte tijd die er maar meer is, die mocht de mens wel kostelijk leren achten. Maar wat doet hij menigmaal aan tijdverdrijf om de tijd wat sneller te doen verlopen. Mozes zegt: "Wij vliegen daarheen." Gaat het dan al niet snel genoeg naar de ontzaglijke eeuwigheid?

Weinige jaren in getal zullen er nog aankomen. Wij hebben het altijd over morgen en later. Maar Gods Woord spreekt alleen maar van "Heden, zo gij Zijn stem hoort." We kunnen een nieuw jaar zijn ingegaan met de gedachte dat het oude jaar voorbij is en dat het afgesloten is, maar dan hebt ge al die schuld – als u geen verzoenend bloed hebt leren kennen in uw leven – meegenomen van het ene jaar in het andere jaar, om de schuldenberg te vergroten en te verhogen, om schuld met schuld te vermeerderen, om God in alles te tergen. Dan denken we dat we nog wel de tijd hebben, maar aan God denken we niet en Hem schakelen

we uit. En als de dood u dan overvalt als een dief in de nacht, en u moet dat pad gaan, en u zou roepen: "Alles wat ik heb voor drie seconden levenstijd", dan zal het er niet zijn en zal het u niet gegeven worden en zal dat niet meer kunnen gebeuren. Dan dat pad te gaan en dan voor eigen rekening, op eigen kosten naar de eeuwigheid, die wel een keer aanvangt, maar geen einde heeft. Dan is er niemand die het voor u opneemt, dan is er niemand die u bijstaat, want alles waar u op steunde, valt weg. Als er dan geen Borg geopenbaard en verklaard is in uw ziel, dan zal Hij de boeken opendoen. En als dan de mens verstomt in het gericht, op duizend vragen geen antwoord, dan daar God te ontmoeten als een onbekende en een vreemde God, Die de schuldigen niet onschuldig houdt, wie zal het dan onder woorden brengen wat dat inhoudt? En er is geen wederkeren meer mogelijk. Daarom is het noodzakelijk dat de mens hier leert wederkeren, aan deze zijde van het graf. Dat is in de waarachtige bekering, in het afkeren van de zonde, in het inkeren in zichzelf, in het toegekeerd worden tot de levende God, in het soevereine werk dat Hij verheerlijkt in de harten Zijner uitverkorenen. Waar het alleen vrije, soevereine genade is; waar genade valt, valt ze eeuwig vrij. Maar waarin een mens zich nooit meer kan verontschuldigen dat hij het niet geweten heeft, waar de eis voor de mens blijft liggen, want onder die eis komt hij nooit uit. Denkt u maar hoe de profeten Israël tegentraden en zeiden: "Bekeert u dan, o huis van Israël." Mocht dan die eis eens een gebed en een verzuchting worden aan de voetbank Zijner voeten, om met dat alles eens in het verborgene te leren nederbuigen. Want ach, een mens bekeert zich nooit, hij zal nooit voor God buigen, zo vijandig, zo afkerig, zo onwillig, zo onmachtig, zo dood in zonden en in misdaden. Er is geen mens die naar God vraagt; er is geen mens die vraagt: "HEERE, maak mij Uw wegen bekend, leer mij Uw paden." We bekommeren ons niet om God en Goddelijke zaken, maar we leven alleen bij het zichtbare; we zijn uit de aarde, aards, en we zoeken de dingen die van beneden zijn. Daar gaan we in op en daar zijn we mee vervuld. Als we dan als een rijke jongeling zouden getuigen: "Al deze dingen heb ik onderhouden van mijn jonkheid aan"; ik heb mijn pad recht gehouden, ik heb een pad bewandeld waarin ik met mezelf tevreden ben en ingenomen, dan is nog nooit verklaard geworden dat de wet geestelijk is, en dat hij zonder de wet uiteindelijk heeft geleefd. Als u zo paden hebt bewandeld in rechtzinnigheid en ingetogenheid, en er is als het ware geen mens die méér recht op de hemel zou hebben dan u, weet het dan, als u dan langs dat pad zal gaan, dat er uit de werken der wet geen vlees voor God gerechtvaardigd zal worden. Dan zult u met alle wettische vroomheid en alle wettische werken voor God niet kunnen bestaan, waar het verbrandt in de vuurgloed van Zijn eeuwige, Goddelijke toorn. Het zal wat uitmaken daar te staan zonder bloed, zonder gerechtigheid, zonder Borg, zonder Middelaar, waar God Zijn beeld zal terugeisen, waar Hij verantwoording zal vragen van alles wat Hij aan een mens ten koste heeft gelegd.

Hoe menigeen is dan een vorige jaarkring ingegaan, die dacht hem ten einde te brengen. Maar in de loop van dat jaar zijn ze dat pad gegaan. Als we dan niet anders hebben dan wereld en godsdienst, een beetje vormelijkheid en uiterlijkheid, dan doet dat allemaal niet mee. En al degenen die daar wat van gaan maken, die daar iets in gaan leggen, die bouwen inderdaad op moerasgronden, waarin u eeuwig zult versmoren; daar zult u eeuwig in

verzinken en in vergaan. En als dan de Heere zal lachen in uw verderf en spotten wanneer uw vreze komen zal, dan is het te laat. Want gij zult door dat pad niet wederkeren; er is geen weg uit de eeuwigheid naar de tijd. En waar de tijd opgehouden is, daar is het eeuwigheid. Wie zal het zich kunnen indenken wat het zal zijn als dan de boom eeuwig zal wezen waar hij gevallen is.

O, dan zal het er voor eenieder op aankomen of hij er ooit in dit leven aan ontdekt is welk pad hij bewandelde; dat God zijn blinde zielsogen eens opende voor de paden die hij ging; paden van zichzelf zoeken, van eigen eer; paden der zonde en der ongerechtigheid; paden des doods; paden die eindigen in het eeuwige verderf; paden waarin hij niet anders deed dan wat kwaad was in de ogen des Heeren. Dat hij zijn pad eens thuiskrijgt als een albederver en een doorbrenger, als een gans goddeloze; en dat hij nog nooit anders gedaan heeft dan al hetgeen waarover de toorn Gods van de hemel geopenbaard wordt, al datgene wat God haat en wat Hij straft. En als God de ganse weg hem eens terugleidt die hij bewandeld heeft, dan deugt er niets van. Zolang er nog iets van deugt, is er niets van God bij, want er deugt niets van de mens: "Uit u geen vrucht meer in der eeuwigheid." God heeft Zelf van de hemel nedergezien of er één mens was die naar Hem vroeg, of er één was die goed deed, en er was er niet tot één toe. Als gij dan degene zijt die nog wel iets goeds gedaan heeft, dan moogt ge u wel ernstig onderzoeken; dan is er één een leugenaar; dan is God het, of u bent het. Dan zullen we het er maar op houden dat u het bent, want God is de God der waarheid. Dan ontbreekt het aan ontdekking, dan ontbreekt het aan de wezenlijke overtuiging en overbuiging des Geestes. Want als God het gaat thuisbrengen wie en wat een mens is, dan kan hij het met zijn mond en lippen beleden hebben (een mens kan dat zo makkelijk doen): "Ik ben zondaar en ik heb mijn weg verdorven voor Gods aangezicht", maar hij gelooft er niets van en het gaat hem niet ter harte en hij heeft er niets mee vandoen en hij draagt er geen smart over om, en hij leeft zorgeloos voort, slapende in het opperste van de mast. Heimelijk heeft hij wel een hoop, want een mens denkt altijd dat het nog wel mee zal vallen; als ze allemaal nog maar zo waren als zulk een. Dan heeft een mens nog wel aardig goede en hoge gedachten van zichzelf. Maar als God het eens thuisbrengt, dan leert hij zichzelf verfoeien in stof en as, dan leert hij een walging krijgen van zichzelf, vanwege zijn afmakingen en al zijn overtredingen. Dan krijgt hij zijn ganse weg thuis, waarin hij niet anders gedaan heeft dan precies al datgene wat God verboden heeft; en hij heeft alles nagelaten wat God geboden heeft. Als hij zo zijn weg thuiskrijgt, dan klaagt het hem aan en het vliegt hem in zijn aangezicht. Het wordt heel persoonlijk, in schuldbelijdenis en in boetvaardigheid: "Ik erken mijn schuld, die U tot straf bewoog; Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig." Dan kan hij van zichzelf geen goed meer getuigen en voortbrengen; van zichzelf geen goed ooit gaan spreken, want er is geen goed. Hij heeft het wel getracht te vinden, wat aan te treffen om wat voor God neer te leggen. Maar het is er niet. Daarom is maar nodig de zaligmakende, ontdekkende bediening uit Gods heiligdom, dat een mens eens verklaard wordt bij God vandaan wie hij is. Dan wordt hij de grootste der zondaren, en dan komt hij onder God en onder alle mensen terecht. Waar God hem leidt in de paden van

schulderkennis, in de paden van smeking en geweent, in de paden van bukken en buigen, in de paden van het zich verfoeien in stof en as.

Als een mens aan al die paden genoeg heeft en hij kan daarbij leven, en hij kan verklaren dat hij geen vreemdeling is van een pad waarin hij niet rustig was en waarin hij wat onrustig gesteld was; een pad van een gemis, maar dat altijd een hóudbaar gemis blijft; een pad van verootmoediging, een pad waarin hij zijn knieën mocht buigen voor het aangezicht des Heeren; en die wegen zijn nooit een keer opgehouden en die paden hebben nooit een einde genomen, en hij kan het met dat alles stellen omdat hij immers op de weg is en omdat hij dan in de weg is en omdat hij kan zien en weten dat God wat Hij begonnen is zal gaan voleindigen, dan mag u wel vrezen met duizend vrezen. Want er is een volk op aarde, dat moet verstaan: Heere, bent U begonnen, of ben ik begonnen? Maar alle godsdienst weet vandaag aan de dag dat God begonnen is. Die hebben zoveel licht. Hoe donkerder het gaat worden in de tijd en hoe meer God Zijn Geest gaat inhouden, des te meer licht krijgt de godsdienst. Daar moet u eens acht op geven. Als het volk met de oefeningen weggenomen wordt, gaat de godsdienst de toon aangeven; die voert de boventoon. Dan moet je wel zeggen aan de dag van vandaag: Zou er ooit een tijd geweest zijn dat er meer volk van God geweest is dan nu? Ontzaglijk veel; maar naar de vruchten moet je niet kijken. Want alles kan ermee door, maar de vreze Gods wordt gemist; en de vijandschap tegen een ontdekkende waarheid en tegen vrije genade is schrikbarend groot. Maar het gaat toch allemaal door voor mensen die naar de hemel reizen. Maar het Woord Gods zegt het anders. Er zijn zoveel paden die men kan bewandelen en betreden. Denkt u maar aan wat Bunyan tekent in zijn "Christenreize": ze waren over de muur geklommen, en toen zeiden ze: "We hebben hetzelfde pad, maar het gaat veel sneller en het gaat veel vlugger, dan ben je veel gauwer aan het eind." Dan kan een mens wat paden bewandelen, zoals Bunyan ze tekent in die onderscheidene personen. Maar als u met al die paden het overeind kunt houden, mag u wel vrezen dat er niets van God bij is; dan alleen maar gemene gaven en gemene genade. Als u in dat alles dan uw grond, uw leven, uw zaligheid hebt, en u denkt met dat alles voor God te kunnen bestaan, laat u dan door God onderzoeken, eer het te laat is en eer uw voeten zich zouden stoten aan de schemerende bergen. Want dan zal het toch wat uitmaken, als uw wegen zullen eindigen daar vanwaar u niet zult kunnen wederkeren, en het zal de ontzaglijke werkelijkheid zijn van eeuwig van God gescheiden; als u dacht dat uw weg een toeleidende weg was tot Christus, tot de zaligheid, maar het heeft u geleid naar de put des eeuwigen afgronds, die de duivel en zijn engelen bereid is. Als u dan een pad zult gaan in de verwachting dat het straks zal zijn een ingaan tot Zijn poorten met lof; met lofzang in Zijn heilig hof, maar Hij Die rechtvaardig oordeelt, zal zeggen: "Ik ken u niet en Ik weet niet vanwaar gij zijt; ga weg van Mij, gij werker der ongerechtigheid." Waar Hij verwijst naar de plaats waar u nooit meer bekeerd zult kunnen worden. Denkt u er dan aan dat de tijd voorts kort is, want "weinig jaren in getal zullen er nog maar aankomen." Dan zal het aan deze zijde van dood, graf en eeuwigheid gekend moeten worden, zal het hier in waarheid moeten worden ingeleefd. Want daar waar het eeuwigheid is, is geen tijd meer; dan kan een mens ook niet meer bekeerd worden, dan is het uitgesloten, voor eeuwig en voor altoos. Hij zal er

hier achtergebracht moeten worden, in de paden die God Zijn ganse Kerk gaat leren. En dat is enerlei weg en dat is enerlei pad, dat is enerlei hart dat Hij ze geeft. En uit dat ene werk van die ene Geest van Christus vloeit het voort dat de Kerk wel eens mag betuigen: “Spraken zij hoe gans verloren, elk zijn eigen ziel zag staan, onder zonde, vloek en toorn, alzo was ‘t ook mij gegaan.”

Om in de openbaring van Hem te mogen leren, als ze dan spraken “hoe hun Jezus was ontmoet, dat was uit hun hart gepraat.” Want u mag wel doodsbenauwd zijn voor alle nieuwerwetse bekeringen, want het schijnt dat je vandaag anders bekeerd kunt worden dan in de dagen der bijbelheiligen. Maar het Woord van God is het Woord der waarheid, dat ondanks alle wisselingen der jaren en der eeuwen, hetzelfde is en blijft. En naar dat Woord zal Hij oordelen; en door Zijn Woord en Geest zal Hij leren en leiden, in waarheid en oprechtheid des harten. Hij leidt ze in paden die ze niet geweten en in wegen die ze niet gekend hebben. Want Hij leidt ze in een weg waarin de vijandschap van hun hart openbaar komt, Hij leidt ze in een weg tegen vlees en tegen bloed in, in een weg waar niemand wat mee opheeft, maar waarin Hij ze gaat overwinnen en inwinnen, door verheerlijking van vrije genade, om het met God eens gemaakt te worden, opdat ze één met Christus gemaakt zouden mogen worden. Die paden waarin Hij ze leidt en die bevinding kunnen niet gemist worden, maar ze moeten leren en aan de weet komen dat de grondslag daar niet in ligt. Tranen van boete en berouw kunnen wel eens een ademtocht des harten geven en een verlichting des gemoeds, als ze hun nood voor God mogen uitklagen, gelijk een Hanna haar ziel uitgoot voor het aangezicht des Heeren, en gelijk een bron zich uitstort op de velden. Maar ze moeten goed aan de weet komen dat die tranen geen schuld kunnen uitdelgen, dat die tranen geen bloed gestort hebben en geen gerechtigheid hebben aangebracht. God leidt Zijn Kerk in een weg van smart en van droefenis en van geweent, want het is een treurend Sion en een weeklagend volk vanwege hun bestaan, hun zonden en al hun afmakingen. Maar ze moeten goed aan de weet komen (waar ze in dat alles een gestalte willen zien te verkrijgen om voor God wat te worden), dat ze uitgeschud en uitgeledigd zullen moeten worden van vat in vat, om aan dat alles te leren sterven. Dan moet hij op die paden veel meer afleren dan aanleren, want hij moet leren aan het zijne te sterven, en al het zijne, tot zijn leven toe, te verliezen. Dat wordt alleen verklaard in de kennis van het Goddelijke recht, waar God Zijn gerechtigheid handhaaft en waar Hij Zijn recht en waarheid nooit zal krenken; daar zal God niets van afdoen. Daar wil die mens ook niets van afgedaan hebben, al zou hij er eeuwig onder moeten sterven en er eeuwig onder verloren gaan; dan is God eeuwig recht in al Zijn weg en in al Zijn werk, er is in God geen onrecht ooit gevonden. Waar hij eerlijk gemaakt wordt voor het aangezicht des Heeren, daar leert hij het verstaan wat hij zich heeft waardig gemaakt, wat hij verdiend heeft. Daar leert hij aan de zijde Gods te vallen, daar leert hij Gode recht en gerechtigheid toe te kennen; daar leert hij het te erkennen: “Heere, Uw loon, maar ook Uw straf beantwoordt aan Uw eer.” En anders blijven we God altijd van onrecht verdenken. Daar zijn we mee begonnen in het paradijs, en dat is een doorgaande zaak, heel de geschiedenis der mensheid door, altijd zichzelf rechtvaardigen. Daarom moet hij maar gemaakt worden wat hij niet wezen wil en moet hij maar geleerd worden om het in

waarheid te mogen beoefenen, om het te erkennen dat God rechtvaardig is en bij de Heere de gerechtigheden zijn, maar dat op hem de breuk is. Daar leert zulk een het erkennen waar zijn recht verklaard ligt, naar het Goddelijk recht en naar eigen schuld. Want hij heeft alles verzondigd en alles verbeurd. Dat zal het einde zijn van alle goddelozen en van allen die buiten God hun heil zoeken. Maar het wordt de erkenning van zulk een ziel die eerlijk gemaakt wordt voor God, en het wordt de beleving van Zijn Kerk, die in het afzwerven en afhoereren er bijgebracht worden en erbij bepaald worden, en die de slag naar binnen krijgen, in alle aanklacht, in alle zelfverfoeiing, in alle verootmoediging voor Zijn aangezicht, in de erkenning: Heere, we hebben onze weg verdorven, we hebben het verzondigd en verbeurd, ja, persoonlijk: ik heb gezondigd. En als hij dan dat pad gaat waardoor hij niet zal wederkeren – dat komt dus op hém aan, dan gelooft hij dat hij sterven gaat, dat hij een sterfelijk mens is - dan is de dood niet ver meer, maar dan is de dood nabij. En dan voor God te verschijnen, dan met al zijn schuld en zonde, dan met al zijn afmakingen, dan kan hij voor God niet staande blijven, want dan zal het vervuld worden – en het is het Woord der waarheid – wat Asaf zei in de 73^e psalm, het laatste vers:

Wie, ver van U, de weelde zoekt,
Vergaat eerlang, en wordt vervloekt;
Gij roeit hen uit die afhoereren,
En U den trotsen nek toekeren;
Maar 't is mij goed, mijn zaligst lot,
Nabij te wezen bij mijn God;
'k Vertrouw op Hem, geheel en al,
Den HEER', Wiens werk ik roemen zal.

Hoe noodzakelijk is het Hem te kennen, Die is de Weg, de Waarheid en het Leven. Waar Hij geopenbaard mag worden Die langs het pad gegaan is van lijden en sterven, Die dat pad bewandeld heeft, ten einde toe. Waar Hij de dood is ingegaan, waar Hij alle gerechtigheid heeft genoeggedaan, waar Hij het alles volbracht heeft. Hij kon zeggen: "Ik heb voleindigd het werk dat Gij Mij gegeven hebt om te doen." Hij is gegaan langs de paden van de versmaadheid en van de verguizing; de paden van spot en smaad, vijandschap en tegenstand. Hij is de weg gegaan tot in de nederdaling ter hel, opdat Hij Zijn Kerk de enige Weg zou zijn, geplaveid in het effen recht des Heeren. Hij ging die paden en wegen uit liefde tot de deugden van Zijn Vader, Hij Die in de gestaltenis Gods zijnde, het geen roof behoefde te achten Gode evengeliek te zijn; waar Hij de gestaltenis van een dienstknecht heeft aangenomen en verschenen is in gelijkheid des zondigen vleses, en alzo die weg ten einde toe bewandeld heeft, opdat alleen in de verheerlijking van de deugden Gods de Kerk met God verzoend zou worden. Dan kan zo'n ziel het nooit bevatten, nooit klein krijgen en nooit doorgronden wat Hem bewogen heeft, en wat Hem zó laag deed nederdalen zó'n weg te gaan, waarin Hij de prijs van Zijn bloed betaald heeft, waarin Hij Zijn leven heeft afgelegd en waarin Hij het recht Zijns Vaders heeft verheerlijkt. Want alleen waar God God kan blijven, is

er zaligheid en verlossing voor Zijn ganse Kerk. Ze hebben een Borg nodig Die Gode gaat geven wat Gods is, Die God verheerlijkt. Dat alles ligt alleen in Hem verklaard. Maar wat is Hij de grootste verborgenheid die er is. Zolang zij nog in een pad van verootmoediging, in een pad van smart en van tranen nog wat ademtocht kunnen ervaren, hebben ze Hem niet nodig. Een mens zoekt het altijd waar het niet te vinden is. Daarom moet hij maar van al die paden afgebracht worden en aan de weet komen dat hij geen weg der bekering en geen pad meer overhoudt. Dan is hij ten dode opgeschreven, dan wacht hem niet anders dan een eeuwig verderf. En als de wegen eens ophouden, raakt hij ook een keer uitgepraat, want waar moet hij dan nog van spreken? Waar moet hij dan nog van gewagen? Dat hij als een huichelaar voor God en mensen in Sion openbaar zal worden. Een mens gaat wel op pad om te zeggen hoe bekeerd hij is. Maar als hij in het verborgene gaat leren wat een huichelaar hij is, en hoe hij als zodanig openbaar zal worden, dan houdt hij niets meer over, terwijl hij dacht dat het anders zou worden, dat het beter zou worden, dat hij in een opgaande weg van kracht tot kracht zou voortgaan, om zo voor God in Sion te zullen verschijnen.

Maar als hij dan niets meer overhoudt dan het vonnis des doods en naar Gods recht zijn plaats zal zijn in de eeuwige rampzaligheid, welk een eeuwig wonder is het dan als Hij verklaard wordt, die enige Weg, in Wie God een weg heeft uitgedacht waar geen weg meer was, die weg die Christus wilde gaan, in alle gewilligheid. Eeuwig wonder als die weg eens wordt ontsloten, waarin Sion door recht verlost zal worden, en haar wederkerenden door gerechtigheid; die weg geopenbaard, waarin ze alleen met God verzoend zullen kunnen worden, want er is onder de hemel geen andere naam gegeven tot zaligheid. Maar alles wat buiten Hem is, is ongenoegzaam, te kort. Het zal een mens niet baten en geen nuttigheid aanbrengen. Maar in Hem met God verzoend zullen ze voor eeuwig mogen ingaan in die plaats waar voor de Kerk wel een ingang, maar nooit meer een uitgang is; daar kan satan ze nooit meer uithalen, daar kan satan ze nooit meer bestrijden en nooit meer aanvallen. Daar zullen ze nooit meer op hun paden omdolen en omzwerven, maar "daar zullen zij, Gods knechten met hun zaad, zij die Zijn Naam beminnen, erf'lijk wonen." Dan zal de Kerk ingaan in de plaats waar eeuwige aanbidding voor de troon en voor het Lam zal wezen, en waar de Kerk eeuwig haar hart in God zal ophalen, waar de Kerk in Zijn Naam zich al den dag zal verblijden. Dat is een volk, gewassen en gereinigd in het bloed van Christus, bekleed met Zijn gerechtigheid, waarin Hij geen zonde ziet in Zijn Jakob en geen overtreding aanschouwt in Zijn Israël.

Maar weest nu eens eerlijk, als je nu wel wat praat over je zonde en je schuld, maar je weet niet van een Borg en Middelaar, dacht u dat u daarmee dan God kan ontmoeten en dat u daarmee voor God kan bestaan? We hebben vandaag zoveel kennis en zoveel wetenschap, dat we weten dat als je maar een indruk hebt en een overtuiging in je gemoed, dat dat allemaal genade is en een grond voor de eeuwigheid. O, is dat al een grond om de eeuwigheid mee aan te doen? Dan moet u het Woord van God maar sluiten, mensen, dan moet u de Bijbel maar dichtdoen, daar moet u niet meer over praten. Want het zal wat uitmaken, als u dan met dat alles denkt voor God te kunnen bestaan, en het dan eeuwig zal tegenvallen. Dan zal Hij Zijn gerechtigheid handhaven, dan zal Hij Zijn vonnis wijzen. Een

aardse rechter kan zich vergissen, maar de Rechter der ganse aarde doet geen onrecht; in Hem is geen onrecht gevonden en ooit aangetroffen. Dan zal het zijn een verzinken in die plaats waar de worm niet sterft, en waar het vuur niet wordt uitgeblust; dan zal het wezen: eeuwig te laat.

Maar voor het volk dat hier geleerd heeft in Hem opgelost te zijn, in een weg van sterven en omkomen, in een weg van verloren gaan, zal het zijn een ingaan in eeuwige heerlijkheid.

Maar wee u als u vreemdeling bent van al die paden en u daar vreemd tegenover staat, en u zegt: Dat hoeft niet meer, want er is een weg in Christus, en als u meent dat u daar zo op kunt stappen. De Kerk moet er bij God vandaan op geplaatst worden, zal men ooit die weg betreden, denkt u erom.

Maar de godsdienst stapt er zelf op, en die grijpt het aan en die redt zich er zelf mee. En als u uzelf ermee kunt redden, weet het dan, dan zult u ook met dat alles eeuwig omkomen. Dan kunt u zich hier met dat alles vermaken, en achter de grote massa van onze dagen u verbergen, daar kunt u achteraan gaan, want er schijnt een andere weg te zijn vandaag, we doen aan wegverlegging en wegomlegging. Maar denkt u eraan, dat God er niet aan doet, hoor, en dat het Woord van God onveranderlijk is, omdat de God van dat Woord onveranderlijk Dezelfde is en blijft, tot in der eeuwen eeuwigheid. U zult in Hem gevonden moeten worden, van koning veranderd, in Hem alleen gefundeerd; om dan te gaan langs het pad waardoor ge niet zult wederkeren, tot eeuwige winst en zaligheid. Ja, dan mocht Hij geven, die God Die alle dingen regeert, dat dit jaar zou mogen zijn het jaar van Zijn welbehagen, waarin Hij nog als een brandhout uit het vuur mocht uitrukken en waarin Hij die paden en wegen, opgelost in die enige, rechte Weg, eens mocht openbaren en verklaren. Een mens kan een mens niet wat geven, maar dan mochten we elkander toewensen die armmakende genade, die zaligmakende, verootmoedigende bediening uit Zijn heiligdom, opdat Christus alleen verheerlijkt zou mogen worden. Waar Hij niet alleen mocht bewaren voor alle rampen en onheilen en alles wat in de donkerheid der tijden te wachten staat. Want we gaan een donkere toekomst tegemoet, en niemand weet wat die in haar schoot bergt, dat weet God alleen. Maar dat ge dan leerdet kennen die enige Toevlucht en die enige Schuilplaats Die alleen maar standhoudt, Die alleen maar staande blijft, Die alleen het uithoudt. Want alles waar een mens wat van maakt, zal wezenlijk vergaan. Laat u dan waarschuwen door den Woorde Gods, dat u toeroept: "Doorzoekt dan uzelf nauw, ja, zeer nauw", want het gaat op een ontzaglijke eeuwigheid aan.

Want weinige jaren in getal zullen nog aankomen - dan is de tijd maar kort meer - en ik zal het pad heengaan; en dat geldt van een iegelijk van ons. Het is één van beide: er is een brede weg en er is een smal pad; het is maar één van beide, de brede weg eindigt waar de rook van hun pijniging opgaat tot in alle eeuwigheid; en het smalle pad eindigt in Sions eeuwige tempelzalen. Er zullen er wat in hun waan gaan op de smalle weg, maar o, er kan zoveel mee door; ze moeten ruimte hebben voor het vlees en ruimte voor de zonde, ruimte voor zichzelf. Dan mag je toch wel doodsbenauwd zijn dat je op de brede weg gaat, waar een mens ruimte zoekt, ruimte om zijn vleugels uit te slaan. Dan wil een mens overal aan meedoen, alles vasthouden, alles aanhouden, om dan zo naar de hemel te gaan. Waar een

mens niet zou kunnen wezen; daar is geen zonde, daar is God alles en in allen, waar eeuwig Zijn lof vermeld zal worden; waar de Kerk haar wens zal verkrijgen.

Er zijn maar twee wegen, er is geen derde weg, er is geen tussenweg en geen gulden middenweg; maar het is één van de twee: of in Adam, of in Christus. Er zijn maar twee verbondshoofden; als u niet in Christus bent, bent u in Adam. O, laat u dan niet door een mens onderzoeken, die er een stempel op zet, en die zegt: U hebt toch wel wat, u bezit toch wel wat; houd het vast en zie er nog wat bij te krijgen. God leert Zijn Kerk juist dat ze alles wat ze denken te hebben, kwijt moeten, alles schade en drek moeten leren achten, om de uitnemendheid der kennis van Christus, om Hem te mogen gewinnen. Om uit die bediening vandaan te mogen gaan in de paden van Zijn Getuigenis, in de wegen van Zijn Woord. Die Kerk leert smeken, bevreesd voor zichzelf, om bewaard te worden voor zichzelf, hun dwaasheid te erkennen en te vragen: "HEERE, maak mij Uw wegen bekend, leer mij Uw paden." Om Hem te benodigen als Profeet, in het onderwijzen; als Priester, in de verzoening; en als Koning, in de bescherming en regering en bewaring.

Eén ding is nodig, want weinige jaren zullen er nog aankomen. Dit jaar kan het laatste jaar zijn, waarin op een ogenblik het moment zal zijn dat u niet overgaan zal.

Weinige jaren in getal zullen er nog aankomen, en ik zal het pad heengaan waardoor ik niet zal wederkeren. Job vraagt het, en het is voor ieder persoonlijk: "Waar is hij dan?"

Amen.

Zingen: Psalm 25:2

HEER', ai, maak mij Uwe wegen,
Door Uw woord en Geest, bekend;
Leer mij, hoe die zijn gelegen,
En waarheen G' Uw treden wendt;
Leid mij in Uw waarheid; leer
Ijv'rig mij Uw wet betrachten;
Want Gij zijt mijn heil, o Heer'!
'k Blijf U al den dag verwachten.